ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การเปิดรับและการใช้ประโยชน์จากข่าวสารความรู้ ด้านพุทธศาสนาของเยาวชนที่เข้าร่วม "เครือข่าย เยาวชนเผยแผ่ธรรม" จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวอัญชิสา วิไลรัตน์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์สดศรี เผ่าอินจันทร์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารความรู้ด้าน พุทธสาสนาของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วม "เครือข่ายเยาวชนเผยแผ่ธรรม" จังหวัดเชียงใหม่ และ เพื่อสึกษาแนวทางการนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของ กลุ่มดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กและเยาวชน ที่เข้าร่วม "เครือข่ายเยาวชน เผยแผ่ธรรม" รุ่นที่ 1 – 4 ในระหว่างปี 2547 – 2550 เพื่อรับการอบรมความรู้ในเรื่อง พระพุทธสาสนา จำนวน 210 คน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันด้านเพส อายุ ระดับการศึกษา และรุ่นที่เข้ารับการฝึกอบรม ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลโดยให้กลุ่ม ตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อ กัน (Independent Sample t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกแบบทางเดียว (One – Way ANOVA)

ผลการศึกษาในด้านความถี่และระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารความรู้ด้าน พุทธศาสนาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ โดย สื่อมวลชนที่เด็กและเยาวชนเปิดรับถี่ที่สุดและใช้เวลาในการเปิดรับมากที่สุดได้แก่สื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วิทยุ และนิตยสาร ตามลำดับ สื่อบุคคลที่กลุ่มตัวอย่าง พูดคุยด้วยมากที่สุด ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว รองลงมาคือ ครู- อาจารย์ เพื่อน และพระสงฆ์ ตามลำดับ สำหรับสื่อเฉพาะกิจ พบว่าเด็กและเยาวชนเปิดรับสื่อประเภทคู่มือ/หนังสือ มากที่สุด

รองลงมาคือ แผ่นพับ นิทรรศการ การฝึกอบรม ซีดี และวีดีโอเทป ตามลำดับ ในส่วนของการนำ ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์นั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้ประโยชน์จากข่าวสารความรู้ในการพัฒนา คุณภาพชีวิตและสังคมด้านศีลเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านปัญญา ด้านจิต และด้านกาย

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างทางด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษาและรุ่นที่เข้ารับการอบรม มีความถี่และระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม มีเพียงปัจจัยด้านเพศเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารความรู้ ด้านพุทธศาสนาในการพัฒนากุณภาพชีวิตและสังคม

Independent Study TitleThe Exposure and Utilization of Buddhism Information

of Youths in the "Buddhism Information Network,"

Chiang Mai Province

Author Miss Unchisa Vilairat

Degree Master of Arts (Communication Studies)

Independent Study Advisor Assoc. Prof. Sodsri Phaoinchan

ABSTRACT

This research aims to study 1.) how children and youths expose to Buddhism related information and 2.) how they utilize the knowledge learned in developing their own lives and social quality. The participants in this study were 210 children and youths who had joined the "Buddhism Information Network" projects, comprising of 4 rounds from year 2004 to 2007. They were different in terms of gender, age, education background, and the rounds of project in which they participated. The participants were asked to fill in the questionnaires. Then the data were analyzed using descriptive statistics and inference statistics, including Independent Sample t-test and One – Way ANOVA.

Regarding the frequency and length of their exposure to the information on Buddhism, it was found that the participants exposed to mass media, personal media, and specialized media. To mass media, the most frequent and the longest exposure was TV, followed by the Internet, newspaper, radio and magazine, respectively. For personal media, the participants tended to talk to their family members the most; followed by teachers, friends and Buddhist monks, respectively. For specialized media, they exposed to manual the most, followed by leaflets, exhibition, training, CDs and video tapes, respectively. Regarding the utilization of Buddhism information, it was found that the participants employed the knowledge about the five

precepts to improve their life quality and society the most, followed by knowledge about intellect, mind, and body, respectively.

From the test of hypothesis, it showed that the participants with differences in gender, age, education background and the rounds they attended the project exposed to Buddhism information differently in length and frequency. However, for the utilization of the information, only gender factor related to the use of Buddhism information to develop their lives and social quality.

